

gače brali. Alj cela pravda se je hitro končala, ko se je na krstnem kamnu v Konjicah zavalil sledeči napis: GRE. VRS^a*), ARCHIDIAC. PACHALIS**) & PAROCH. GONOVICEN. & C.***) FIERI. CVRAVIT Anno. MDCVIL. To nam jasno poveda, kako se naj nerazločni podpis v krstnih bukvah bere. Po rodu je bil brz ko ne slovenski „Medved“ — alj po šegi tadanjega časa se je zavalil v plajš latinskega medveda (ursus).

Razne stvari.

(Banka „Slovenija“.) V nedeljo dne 19. t. m. imel je upravljeni svet bankin sejo, iz ktere nazzanjamo dvojni veselji glas: prvič, da je doseđanji glavni ravnatelj žl. Treuenstein odstavljen; drugič, da je bilanca (pobot) po upravljenem svetu natanko pregledana in enoglasno odobrena bila. Namesto Treuensteina je za glavnega ravnatelja pridobljen g. Blaške, dosedanji ravnatelj prve česke pozavarovalnice, našim gospodom ravnateljem osebno znan kot izvedenec in — kar je poglavitno — kot poštenjak, ki je iz domoljubnega sočutja težavno službo pri banki „Sloveniji“ z veseljem prevzel. Sreča za banko; s Treuensteinom odpade mōra, ki je tiščala banko in občinstvo, odpade poglavitni napotek, ki je razvoj društva overal. — Prvi občni zbor „Slovenije“ bode v četrtek 28. maja. Voljen bo nov upravljeni svet. — O tem prihodnjic več.

(Globus ali zemeljna kroglja.) Pri Mariboru se je v neki šoli med drugimi učnimi pripomočki tudi „globus“ kupil, ki je natisnjen v Berlinu. Čudno pa je pri tem „globusu“ to, da — ne najdeš „Avstrije!“ Po deželah avstrijskega cesarstva je narisano z debelimi črkami ime: „Deutschland!“ Kje ste c. k. šolski nadzorniki? Je mar res novodobna šola vzrejališče za Nemčijo do Adrije? —

(Bralno društvo.) Visoka c. kr. namestnija je potrdila pravila za „bralno društvo v Lembašu“, kakor so bila po „Slov. Gosp.“ štev. 14. razglašena; kdor tedaj želi enako društvo ustanoviti, se jih zamore po onem navodu poslužiti.

(Sadjoreja.) Sadno drevje letos kaj lepo cvete in obilnega sadu obeta, če ne bo kakove uime; skrbni gospodarji v Lembaški fari so pa tudi letos posebno pridno sadne drevesa sadili, kjerkoli se je dal prostorček najti. Da bi tudi po drugod tako delali!

(Kako Celjani sadjorejo pospešujejo.) Modri mestni zastop celjski je ukazal izrovati vsa sadunosna mlada drevesa, ki so jih očetje Lazaristi na zapadni strani prijaznega griča pri

*) VRSus. V starih pismih se sploh V za U rabi, 9 pa je okrajšan „us“.

**) „Pachalis“ za „Patriarchalis“ — razume se samo ob sebi „oglejski“; torej „višji diakon oglejski“.

***) „Comendator“ kakor so se navadno viši diakoni imenovali. Dopis.

sv. Jožefu zasadili. Po kaki pravici? Le po liberalni nestrpnosti. Zemljišče je namreč cerkveno, in mestni zastop je le samo patron beneficije, ki pripada zdaj oo. Lazaristom. Po novem cerkvenem pravu (celjskem — seveda) sme pa patron tudi v gospodarske pravice segati. Ta ljubi patron je ves drugi svet na hribu gosto sē smrečjem nasadil, na vrhu pa ne sme ne sadu ne sence biti! —

(Javna zahvala.) Prečastita gosp. A. Švinger, župnik in M. Slekovec, kaplan v Središču, darovala sta bukvarnici tukajšne trirazredne ljudske šole 112 knjig, podučnih in znanstvenih, več iztisov društva sv. Mohora itd., in sta tako rekoč, temelj k bukvarnici postavila, za kar se jima tukaj javna zahvala izreče. —

Stefan Kovačič,
nadučitelj.

(Umrli je) v Mariboru dne 20. apr. v 44. letu svojega življenja g. Jos. Essel, ravnatelj realkin, za plučno boleznijo. Bil je pokojni izvrsten učitelj in zdaj moder ravnatelj, ki je poznal veliko vrednost lepega reda in pravičnega strahu pri mladeži, in se potem ravnal. Naj bi vsaj enakega naslednika dobil!

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Dr. Jožef Šuč je imenovan za mestnega župnika v Slov. Gradci. Prestavljeni so gg. kaplani: Jož. Zadavec v š. Roprt v sl. gor.; — Ivan Vrabl v Monšberg; — Jak. Smole v Loče; — Vinc. Bauman k sv. Magdaleni v Mariboru; — Ivan Kunce stopi v začasni pokoj.

Račun

okrajne založnice v Ljutomeru za čas od 15. septembra 1872 pa do 31. decembra 1873.

A. Prijemki.

Pristopnine udov	420 gl. — kr.
Vložnine udov (pod 50 gld.)	3276 „ 89 „
Vložnine udov (nad 50 gld.)	8383 „ 60 „
Podporniki so na obrestih vložili	63643 „ 9 „
Udje se od ujim podeljenih zalog nazaj povrnoli	21624 „ — „
Od zalog plačane obresti	4402 „ 25 „
Na tiskovinah in kolkih povrnjeno	232 „ 19 „
vkupaj	101982 gl. 2 kr.

B. Izdavki.

Na menjice do 6 mesecev udom posojeno	75581 gl. — kr.
Na menjice nad 6 mesecev udom podaljšano 40667 gl.	
Podpornikom in udom od vlog in nadvložnin povrnjeno	19762 „ 7 „

Na to izplačene obresti	401 gl. 83 ¹ / ₂ kr.
Udom, ki so izstopili, povrnjene vloznine in nadvloznine	569 „ 60 „
Na to izplačene obresti	8 „ 15 ¹ / ₂ „
Namesto kolkov neposredno izplačane pristojbine	47 „ 56 „
Za kolekovanje raznih knjig izdano	45 „ 5 „
Za tiskovine in knjigovezna opravila izdano	155 „ 17 „
Na poštnini, papirju in raznih pisarskih rečeh izdano	15 „ — „
Za inventarne reči potrošeno	428 „ 55 „
vkupaj	97013 gl. 99 kr.
Ako se od prijemkov izdatki odzamejo, ostane blagajniški preostatek od	4968 gl. 3 kr.

C. Pregled.

Sprejeto:

Na pristopninah udov	420 gl. — kr.
„ vložninah udov	3267 „ 89 „
„ nadvložninah udov	8383 „ 60 „
„ vlogah podpornikov	63643 „ 9 „
„ obrestih od podeljenih zalog	4402 „ 25 „
„ povrnitvi za tiskovine in izdane koleke	232 „ 19 „
vkupaj	80358 gl. 2 kr.

(Na dalje prihodnjič)

Drugo in poslednje odprto pismo

g. Janku Pajku v Mariboru!

„Patti chtarì amicì carì“.

Pod oklicem osrednjega volilnega odbora v Mariboru bile je tudi Vaše ime, pod črtico pa po Vašej želji opazka: „G. profesor Pajk se je vsled sporazumljenja med obema strankama na podlagi tega, kar smo kot „poslednjo besedo od svoje strani“ v 30. šte. „Gospod.“ (proti koncu) rekli, in v soglasji s tem volilnim oklicem za kandidata postavil“. — (Glej šte. 38. lanskega „Gospodarja“.)

Prav radovedni smo torej bili spoznati Vaše najnovejše „nazore“, ki so naenkrat drugi postali. Vaše pismo v „Nar.“ odgrinja nekoliko zagrinjalo, da se vidi razlika med našimi in Vašimi nazori in sicer bitstvena razlika! Nečemo besed tratati s tem, kar navajate kot razlog, zakaj da ste se l. 1871 od „konservativne“ stranke ločili, ker smo jeseni anno 1873 do navideznega sporazuma z Vami bili prišli, in smo zarad sloge Vašo volitev podpirali. — Nečemo tudi preiskovati, kaj da je oni „sevni magnet“ bil, o katerem pravite, da bi bil „pravno“ stranko na se potegnil. Vprašamo Vas le, kateri

„magnet“ je neki Vas vlekel, ko ste kot kandidat lani z veseljem šli k zborom „kat. političnih društev“, ktere spadajo vse k „pravni“ stranki? Čutili ste menda, da najdete tukaj in le tukaj značajnih slovenskih mož, kjer so pošteni katoličani, in nade Vas niso prevarile. — Kar govorite o nekem dubovnu, ki je l. 1870 proti Vam se izustil, češ, da bode pruska država „zavetnica“ katolicizmu v dosego rimske krone, je tako sajarsko, da se trezen politikar temu le smejati zamore. Toda besede, ki jih ob koncu Vašega dopisa v „Nar.“ beremo, nam žalibog kažejo, da so Vaši nazori tako različni od naših, kakor noč in dan. — „Sedanji katolicizem“ — pišete — „z svojo nezmotnostjo nema niti pri germanskem (nemškem), niti pri slovanskem elementu svetá nikakve zaslonbe, ker je on nasprotnik narodnim idejam!“ — Tu ste izrekli tri grozne obdolženja, o katerih bi se dala kniga pisati. —

1. „Sedanji katolicizem z svojo nezmotnostjo!“ Gotovo imate v mislih versko določbo občnega cerkv. zbora v Rimu zastran papeževe nezmotnosti. Po pravici Vam povemo, da nas je to najbolj spekle, da Vi take stvari v politični razgovor vlečete, o katerih niste prav poučeni. Katoličani so od začetka do denešnjega dné verovali in vedli, da je papež od Boga postavljeni pastir vseh vernikov, namestnik božji na zemlji, oča in učenik vseh. Kar je v verskih rečeh kot zmoto zaznamoval, je veljalo od nekdanj že vsem pravovernim kot resnica in ravnilo, ker je za to od Boga postavljen in podpiran. Če je toraj občni cerkv. zbor to, kar je od nekdanj veljalo, za sedanji zbegani vek vernikom v prid le bolj določno izrekel: da se namreč papež kot učenik vseh vernikov v določbah o verskem nauku in življenju (nравnosti) zadevajočih vse vernike motiti ne more, ker to razodenje božje uči, — kako zamore le nekoliko podučen katoličan kvasiti o nekem novem ali „sedanjem“ katolicizmu? Prav tisti, ki se dandanas v svoji nevednosti ali pa malopridnosti vpirajo določbi cerkvenega zbora, si prisvajajo nezmotnost, ker si domišljujejo in druge v to zapeljujejo, da sami zastran cerkvenega, od Boga postavljenega učeništva, vse bolj umejo kakor pa rimski papež in več kot 500 zbranih škofov!

Vam, gospod Pajk, pa damo dober svét, da ne vtikate v politiko tacih reči; če pa to po vsaki ceni hočete, se morate poprej temeljito v teh rečeh podučiti (knig vam zamorem sam posoditi ali nasvetovati), sicer imate pri Bogu veliko in težko odgovornost, da je Vaša lahkomišelná beseda marsikomu v spodtiko bila, marsikoga morda celó v nasprotje z naukom svete cerkve spravila. In veste, kaj da to v sebi ima?

2. Sedanji katolicizem nema po Vaših mislih „ne pri nemškem, ne pri slovanskem narodu nikakve zaslonbe!“ To je grda laž! Le pri